

Projekat finansira
Evropska Unija

Црвени крст Србије
Red Cross of Serbia

Inicijativa za socijalno uključivanje starijih osoba (TASIOP)

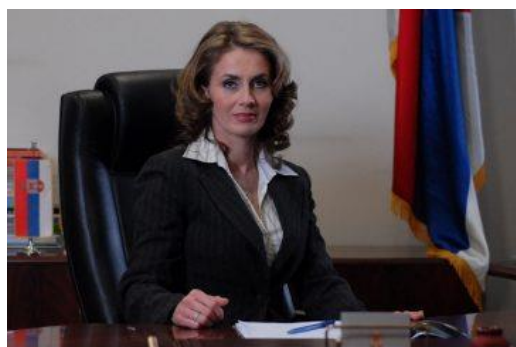
Bilten Br. 6;
31. jul 2017.

Dobrodošli u šesti broj biltena koji govori o socijalnoj inkluziji starijih osoba u zemljama Zapadnog Balkana, a koji je deo projekta „Inicijativa za socijalno uključivanje starijih osoba“ finansiranog od strane Evropske unije, Austrijske agencije za razvoj i Austrijskog Crvenog krsta. U ovom broju želimo da vas informišemo o aktivnostima koje smo realizovali u drugoj četvrtini druge godine, u okviru TASIOP projekta. Period obuhvata puno zagovaračkih aktivnosti partnera na projektu koje se odnose na socijalnu inkluziju starijih ali i na podizanje svesti javnosti o nasilju nad starijima. Osim ovih aktivnosti, održan je i redovni sastanak partnera i edukacija „Kako da uspešno napišete projektni predlog za grantove Evropske unije“ koja je bila namenjena organizacijama civilnog društva na Zapadnom Balkanu. Podsećamo vas da su partneri na projektu Albanska asocijacija gerijatarata i gerontologa, Asocijacija Osmijeh iz Bosne i Hercegovine, Asocijacija Humanost iz Makedonije i Makedonski Crveni krst, Crveni krst Crne Gore i Crveni krst Srbije. U ovom broju imamo dva specijalna gosta: Poverenica za zaštitu ravnopravnosti Republike Srbije piše o istraživanju vezanom za diskriminaciju starijih sprovedenom od strane Poverenika, a programski analitičar kancelarije Populacionog fonda Ujedinjenih nacija u Bosni i Hercegovini piše o razvoju strategija za poboljšanje položaja starijih osoba u ovoj državi.

1

Indikatori diskriminacije starijih osoba

Piše: Brankica Janković, Poverenik za zaštitu ravnopravnosti

Stariji građani i građanke jedna su od najčešće diskriminiranih grupa u Srbiji, o čemu svedoči praksa Poverenika za zaštitu ravnopravnosti i pritužbe koje dobijamo zbog diskriminacije na osnovu starosnog doba, kao i rezultati različitih relevantnih istraživanja.

Zbog toga je naša institucija želela da dođe do preciznih podataka o tome u kojim su oblastima društvenog života starije osobe najčešće diskriminirane, sa kakvim se teškoćama svakodnevno suočavaju, u kojoj meri im nisu dostupne usluge u zajednicama u kojima žive, itd. U tom

cilju, Poverenik za zaštitu ravnopravnosti sproveo je istraživanje, kvalitativnom i kvantitativnom metodom, kako bismo utvrdili indikatore diskriminacije starijih osoba. Poseban fokus bio je na diskriminaciji građana i građanki preko 65 godina. Pomenućemo neke od rezultata.

45% najstarijih građana, od 85 i više godina, prijavljuje da imaju otežan pristup zdravstvenim uslugama. Učesnici istraživanja su sugerisali da je veliki problem nemogućnost da zdravstvene usluge ostvare u

Црвен крст на Република Македонија
Kryqi i kuq i Republikës së Maqedonisë
Macedonian Red Cross

Crveni krst Crne Gore

Projekat finansira
Evropska Unija

Црвени крст Србије
Red Cross of Serbia

kućnom okruženju. Smatraju da je reč o strukturaloj diskriminaciji, jer se ne uzima u obzir specifičan položaj starijih, uslovljen funkcionalnim ograničenjima i nemogućnostima da bez pomoći drugih ostvare pristupačnost zdravstvenim uslugama. Takođe, ukazuju da je nedostatak specijalista gerijatrije još jedan primer strukturalne diskriminacije, što pokazuje da se zdravstveni sistem nedekvatno bavi potrebama i specifičnostima starije populacije. Smatraju da su u posebno teškom položaju starije osobe na selu, kojima su zdravstvene usluge uglavnom nedostupne.

Čak 28% građana starijih od 75 godina suočava se sa barijerama prilikom korišćenja javne infrastrukture, odnosno prilikom kretanja ulicom, korišćenjem javnog prevoza ili javnih površina.

Petina starijih građana navodi da se susreće sa ograničenjima prilikom informisanja o javnim događajima, a 34,5% starijih građana se susreće sa problemima u pristupačnosti kulturnih sadržaja, sa aspekta razumljivosti i mogućnost praćenja. Učesnici fokus grupe smatraju da mediji ne prepoznaju starije kao ciljnu grupu, te u tom smislu ne kreiraju specijalizovane sadržaje prilagođene njihovim potrebama i interesovanjima.

Što se tiče usluga u zajednici, naši najstariji građani najviše problema imaju u korišćenju usluga pošte (8%) i banke (7,5%). Uslov za dodelu kredita u bankama nije moglo da ostvari 12,8% ispitanika. Zanimljivo je da su u okviru fokus grupe, stariji građani nepostojanje „javnih kupatila“ naveli kao oblik diskriminacije pri korišćenju usluga.

Indikatori definisani na osnovu podataka iz sprovedenog istraživanja merljiv su i objektivni osnov za pravilno definisanje javnih politika za unapređenje položaja starijih osoba u Srbiji.

2

Razvoj strategija za poboljšanje položaja starijih osoba u Bosni i Hercegovini

Tekst i fotografija: Željko Blagojević, Programski analitičar UNFPA

Bosna i Hercegovina već izvesno vreme prolazi kroz velike demografske promene koje obeležavaju nizak natalitet, starenje populacije i učestala ekonomska migracija mlađih osoba. Ove promene, zajedno sa migratornim trendovima koji su bili posledica sukoba iz devedesetih godina prošlog veka, dovele su do značajnog smanjenja veličine populacije ali i promena u njenoj strukturi. Rezultat je da je Bosna i Hercegovina danas po veličini stanovništva slična onome kako je bila šezdesetih godina prošlog veka, ali sa brojem dece i omladine mlađe od devetnaest godina umanjenim na pola a brojem starijih od 65 godina trostruko uvećanim.

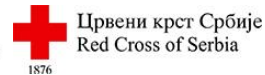
Црвен крст на Република Македонија
Kryqi i kuq i Republikës së Maqedonisë
Macedonian Red Cross

Crveni krst Crne Gore

Projekat finansira
Evropska Unija

Demografske promene su se odrazile na kvalitet života opšte populacije. Ovo je posebno vidljivo ako se ocenjuje kvalitet života starijih, koji su u većem riziku od siromaštva zbog niskih penzija a koje su posledica neadekvatnih penzionih sistema, kao i smanjenja veličine radne populacije koja uplaćuje sredstva u fondove. Dodatno, stariji su često izloženi riziku od narušenog mentalnog zdravlja jer žive u samačkim domaćinstvima i nisu socijalno aktivni. Ima indicija da se prevalenca mentalnih poremećaja stalno povećava što rodbinu primorava da starije smeštaju u institucije gde im se može pružiti potrebna nega.

Populacioni fond Ujedinjenih nacija (UNFPA) je stupio u partnerstvo sa Ministarstvom za ljudska prava i izbeglice Bosne i Hercegovine, federalnim Ministarstvom rada i socijalne politike, Ministarstvom zdravlja i socijalne politike Republike Srpske i Odeljenjem za zdravstvo i ostale usluge Distrikta Brčko u cilju razvoja strategija za poboljšanje položaja starijih osoba, a kojima će se odgovoriti na pogoršan kvalitet života starijih u Bosni i Hercegovini. Pored

UNFPA, ovu inicijativu podržava Odeljenje za ekonomske i socijalne poslove Sekretarijata Ujedinjenih nacija (UN DESA) kao i ambasada Švajcarske.

3

Prvi korak je bilo sprovođenje situacione analize. Iako su podaci na raspolaganju bili limitirani, analiza je pokazala da socijalnu grupu starijih najviše pogađaju socijalno isključivanje i zdravstveni poremećaji. Analiza je takođe naglasila da su starije osobe u ruralnim područjima u teškoj situaciji zbog nepostojeće ili limitirane dostupnosti usluga socijalne i zdravstvene zaštite. Dalje, nedostatak međugeneracijske podrške, mogućnosti za celoživotno učenje, kao i prisustvo nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja starijih osoba takođe su prepoznati kao dodatne prioritetne oblasti kojim treba da se bave strategije za poboljšanje položaja starijih osoba.

Minimalne penzije i metod njihovog obračunavanja obično se smatraju za najveći problem koji pogađa stariju populaciju. Međutim radne grupe su zaključile da bi bilo kakva reforma penzionih sistema bila izvan obuhvata socijalnih strategija i da je to pitanje koje treba odvojeno rešavati. Prema tome, fokus strategija za poboljšanje položaja starijih u BiH je na unapređenu usluga socijalne i zdravstvene zaštite, osnaživanju starijih i promovisanju volontiranja. Takođe, strategije predviđaju usvajanje propisa koji bi predvideli poboljšanje dostupnosti ovih usluga.

Uzimajući u obzir konstituciono uređenje države i institucionalne odgovornosti na nivou entiteta, postignut je dogovor da se radne grupe za razvoj strategija za poboljšanje položaja starijih u BiH osnuju na nivou entiteta. Radne grupe uključuju i predstavnike drugih ministarstava relevantnih za pitanja starenja populacije, kao i predstavnike Penzionih i invalidskih fondova, Fondova zdravstvenog osiguranja, te nevladine organizacije koje predstavljaju populaciju starijih.

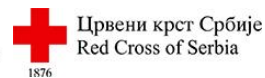
Црвен крст на Република Македонија
Kryqi i kuq i Republikës së Maqedonisë
Macedonian Red Cross

Crveni krst Crne Gore

Projekat finansira
Evropska Unija

Tokom proleća 2017. godine nacrti entitetskih strategija su prikazani kroz seriju javnih diskusija. Povratna informacija sa ovih sastanaka uključena je u konačne verzije strategija koje će biti predstavljene ministarstvima Federacije Bosne i Hercegovine i Republike Srpske. Strategije će takođe biti prezentirane poslanicima u skupštinama na nivou države, entiteta i kantona da bi oni bili senzitivizovani na demografske promene u zemlji i upoznati sa potrebom usvajanja socijalnih strategija za poboljšanje položaja starijih. Uzimajući u obzir posvećenost relevantnih ministarstava ovom procesu – očekuje se da će strategije biti usvojene do kraja 2017. godine.

Sastanak partnera, Sarajevo, Bosna i Hercegovina

U nedelju 18. juna i ponedeljak 19. juna 2017. godine u Sarajevu u Bosni i Hercegovini održan je sastanak partnera na projektu „Inicijativa za socijalno uključivanje starijih osoba“ (TASIOP). Sastanak je organizovala Asocijacija Osmijeh iz Gračanice, partneri zaduženi za realizaciju projekta u Bosni i Hercegovini. Sastanku su prisustvovali predstavnici partnerskih organizacija koje projektom koordiniraju u svojim državama: Albanska asocijacija gerijatarata i gerontologa, Asocijacija Osmijeh iz Bosne i Hercegovine, Asocijacija Humanost iz Makedonije i Makedonski Crveni krst, Crveni krst Crne Gore, koordinatori projekta iz Crvenog krsta Srbije, kao i predstavnice Austrijskog Crvenog krsta koji pruža tehničku podršku u koordinaciji.

Održani sastanak je bio prilika da partneri razgovaraju o postignutim rezultatima i izazovima u okviru realizacije projekta a pre svega o tome kako kroz zagovaračke aktivnosti postići što veću socijalnu inkluziju starijih osoba u pet država na Zapadnom Balkanu.

Sastanak je omogućio razmenu iskustava i primera dobre prakse. U okviru projekta planirana su istraživanja koja će omogućiti prikupljanje podataka o položaju starijih osoba i koji će se koristiti u kampanjama javnog zagovaranja sa ciljem da se kroz javne politike unapredi kvalitet života starijih i omogućiti njihova veća participacija u društvu. Napravljeni su i planovi da se što pre krene u rad sa mikroprojektima, jednu od glavnih aktivnosti u drugoj godini projekta, a čime će se dosegnuti male, organizacije koje će biti angažovane na lokalnim projektima socijalne inkluzije starijih i čime će se doći do najudaljenijih i najnedostupnijih sredina u državama regiona.

Radionica u Sarajevu „Kako da uspešno napišete projektni predlog za grantove Evropske unije“

U okviru projekta „Inicijativa za socijalno uključivanje starijih osoba“ kao važan deo redovnih regionalnih projektnih aktivnosti od 19. do 21. juna 2017. godine u Sarajevu, Bosna i Hercegovina održana je radionica pod nazivom „Kako da uspešno napišete projektni predlog za grantove Evropske unije“. Radionica je bila namenjena predstavnicima organizacija civilnog društva iz pet zemalja u kojima se ovaj projekat realizuje. Po četiri organizacije civilnog društva iz Albanije, Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Makedonije i Srbije su uzele učešće u radionici.

Црвен крст на Република Македонија
Kryqi i kuq i Republikës së Maqedonisë
Macedonian Red Cross

Crveni krst Crne Gore

Projekat finansira
Evropska Unija

Црвени крст Србије
Red Cross of Serbia

Radionicu su vodile ekspertkinje iz Austrijskog Crvenog krsta: Michaela Pichler i Charlotte Struempel. Pored partnera koji projekat implementiraju u svojim zemljama i koordiniraju radom mreža, učesnici radionice bili su predstavnici organizacija civilnog društva koje su članice mreža koje se bave zagovaranjem za poboljšanje položaja starijih osoba na Zapadnom Balkanu i uključivanjem starijih u sve sfere društva. S obzirom na to da je jedan od ciljeva projekta upravo unapređenje kapaciteta mreža i jačanje organizacija civilnog društva koje se uključene u rad mreža, u ovom slučaju transfer znanja je važan korak ka boljoj implementaciji ciljeva projekta. Jačanje kapaciteta mreža na ovaj način doprinosi i drugom cilju projekta, a to je unapređenje socijalne inkluzije starijih muškaraca i žena. Kroz ovu radionicu očekujemo povećanu mogućnost za kreiranje i sprovođenje uspešnih projekata koji su namenjeni poboljšanju kvaliteta života starijih osoba u regionu. Značajno je i to što su na radionici učestvovali i predstavnici samih starijih.

Radionica se bavila i pregledom institucija unutar Evropske unije i konkursima za dodeljivanje sredstava za projekte, a obrađene su i teme koje se tiču konkretnih znanja i veština u pripremi i pisanju projektnih predloga za fondove Evropske unije: identifikacija problema, analiza zainteresovanih strana, logički okvir, budžet, pisanje koncepta. Metod rada je bio interaktivni rad u malim grupama.

U radionici je učestvovao i predstavnik Delegacije Evropske unije za Bosnu i Hercegovinu, gospodin Vladimir Pandurević koji je imao posebnu sesiju u kojoj je objasnio

funkcionisanje na koji način i šta treba prvo da znamo i uradimo pre nego što započnemo sa pisanjem projektnog predloga, a takođe je odgovarao i na različita pitanja učesnika. Učestvovanje predstavnika Evropske unije na obuci je dobar primer odnosa strana u projektu gde donatori i izvođači imaju dinamičnu i proaktivnu saradnju koja ima potencijal da unapredi projektne aktivnosti i rezultate. Ovim evropska unija pokazuje svoju veliku privrženost procesima pridruživanja u regionu, jačanju organizacija civilnog društva uz obraćanje pažnje na najugroženije kategorije stanovništva, čime se ostvaruje zajednički cilj – društvo za sve generacije.

Aktivnosti partnera u projektu

Srbija

U ovom periodu u republici Srbiji realizovane su mnogobrojne zagovaračke aktivnosti u partnerstvu javnog i civilnog sektora i samih starijih, što je omogućilo vidljivost projekta.

Međunarodni dan porodice: Međugeneracijska solidanost i socijalna inkluzija

Povodom 15. maja Međunarodnog dana porodice, u Palati Srbija održan je stručni skup pod nazivom „Međugeneracijska solidarnost: značaj i perspektive“. Stručni skup organizovalo je Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja i on je predstavljao još jedan korak u promovisanju

Црвен крст на Република Македонија
Kryqi i kuq i Republikës së Maqedonisë
Macedonian Red Cross

Crveni krst Crne Gore

Projekat finansira
Evropska Unija

WITH FUNDING FROM
AUSTRIAN
DEVELOPMENT
COOPERATION

Црвени крст Србије
Red Cross of Serbia

međugeneracijske solidarnosti i komplementarnosti između različitih generacija, kao i borbu protiv stereotipa i predrasuda koje predstavljaju rizik u razvijanju međugeneracijske ravnopravnosti.

Skupu su prisustvovali predstavnici Crvenog krsta Srbije, kao i organizacija članica mreže Humanas. Pored toga na konferenciji su mladi i stariji volonteri Crvenog krsta Savski Venac govorili o svojim iskustvima saradnje među generacijama.

Skup je otvorio Ministar Aleksandar Vulin, a govorili su i Nataša Todorović iz Crvenog krsta Srbije i Nikola Rajčić iz Kancelarije za mlade i saradnju sa udruženjima Grada Beograda. U svojim obraćanjima svi su istakli da je pitanje međugeneracijske solidarnosti jedno od najvažnijih pitanja u razvoju kohezivnog društva i da je međugeneracijska ravnopravnost i odgovornost važna i da ona omogućava da se smanji jaz među generacijama. Nataša Todorović posebno je istakla ljudi danas žive duže u boljem zdravlju, ostaju duže aktivni, sa

druge strane, menja se struktura porodice, ljudi imaju manji broj dece i kasnije ih dobijaju, više se ulaže u obrazovanje i lični razvoj. Prema tome pitanje starenja nije izolovano pitanje, moramo biti svesni da demografsko starenje utiče na sve sfere života, na rad, zapošljavanje, obrazovanje, penzioni sistem, lične finansije, pristup zdravstvenim i socijalnim uslugama, na usluge transporta, na potrošnju, na participaciju, međugeneracijsku solidarnost i privredni rast. Naravno treba promeniti i sliku o starijim osobama, da one nisu teret društvu i budžetu, već su potencijal koji treba prepoznati i da je za jedno društvo važno da bolje iskoristi potencijal svih generacija i omogući njihov potpuni razvoj.

Generalni sekretar Crvenog krsta Srbije Vesna Milenović govorila je o aktivnostima Crvenog krsta Srbije koje su usmerene na međugeneracijsku solidarnost. Ističući da većina programa i projekata koje realizuje Crveni krst sadrže komponentu međugeneracijske solidarnosti. U svim aktivnostima učestvuju i mladi i stariji volonteri, čak i u onim najzahtevnijim, a to je delovanje u nesrećama. Vesna Milenović je dala i nekoliko primera dobre prakse, primer Crvenog krsta Indija, gde su starije žene članice „Kutka za srećan trenutak“, angažovane od strane škole da volonterski u izbornom predmetu domaćinstvo nauče učenike ručnim radovima.

Skup je bio medijski praćen uz prisustvo medija sa nacionalnom pokrivenošću.

Црвен крст на Република Македонија
Kryqi i kuq i Republikës së Maqedonisë
Macedonian Red Cross

Crveni krst Crne Gore

Projekat finansira
Evropska Unija

Црвени крст Србије
Red Cross of Serbia

Izjave za medije su dale predstavnice članica mreže HumanaS različitih generacija: Nataša Todorović iz Crvenog krsta Srbije, Nadežda Satarić iz organizacije Amity – Snaga prijateljstva kao i Danica Šmic, predstavnica starijih volontera. Sve tri su govorile o međugeneracijskoj solidarnosti sa stanovišta svoje pozicije i svojih godina, kao o značajnom elementu socijalne inkluzije, a koja je deo projekta „Inicijativa za socijalno uključivanje starijih“.

<https://youtu.be/iltInLRW5NI>

<https://youtu.be/CIIm9ppLLzTA>

Međugeneracijska solidarnost kroz prizmu demografskog starenja

Novi blog post na sajtu Tima za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva koji piše Nataša Todorović, stručni saradnik Crvenog krsta Srbije govori o značaju međugeneracijske solidarnosti i potrebi da se ona unapredi.

Kreiranje svesti je važno za međugeneracijsku solidarnost, ne samo poziv na ravnopravnost i međugeneracijsku odgovornost, već njihova će komplementarnost omogućiti kreiranje javnih politika koje će smanjiti jaz između generacija i jaz u društvu u celini.

Saznajte više: <http://www.socijalnoukljucivanje.gov.rs/blog/?p=8220>

Konferencija „Zlostavljanje starijih – šta dalje, kako sprečiti?“

Povodom 15. juna, Međunarodnog dana borbe protiv nasilja nad starijima, Crveni krst Srbije i Poverenica za zaštitu ravnopravnosti organizovali su konferenciju pod nazivom „Zlostavljanje starijih – šta dalje, kako sprečiti?“. Ovaj događaj je deo aktivnosti kojima Crveni krst Srbije već jedanaest godina za redom obeležava ovaj datum, skreće pažnju javnosti na tabu temu nasilja nad starijim osobama i okuplja stručnjake, donosiocce odluka, civilni sektor i predstavnike samih starijih žena i muškaraca da bi diskutovali o njenim najvažnijim aspektima i poslali zajedničku poruku o neophodnosti prevencije nasilja i podršci onima koji su njime pogođeni. Kao član Međunarodne mreže za prevenciju nasilja nad starijima (INPEA) Crveni krst Srbije je bio i pokretač inicijative da se obeležavanje ovog datuma ustanovi u Srbiji i nakon više od jedne decenije u njega su uključeni mnogi partneri sa različitih nivoa.

Ove godine na konferenciji su govorili: Prof. dr Dragan Radovanović, predsednik Crvenog krsta Srbije, Aleksandar Vulin, ministar za rad zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja, dr Meho Mahmutović, državni sekretar Ministarstva zdravlja, Tatjana Jokanović v.d. pomoćnica Poverenika za zaštitu ravnopravnosti, Vladana Jović zamenica Zaštitnika građana. U ime međunarodnih organizacija koje sarađuju sa Crvenim

Црвен крст на Република Македонија
Kryqi i kuq i Republikës së Maqedonisë
Macedonian Red Cross

Crveni krst Crne Gore

Projekat finansira
Evropska Unija

Црвени крст Србије
Red Cross of Serbia

krstom Srbije na ovoj i drugim temama na skupu su govorile i Marija Raković iz Populacionog fonda Ujedinjenih nacija, kao i dr Zsafia Pusztai, šef kancelarije Svetske zdravstvene organizacije u Srbiji. U stručnom delu konferencije govorila je Nataša Todorović iz Crvenog krsta Srbije, Prof. dr Snežana Pavlekić sa Instituta za sudsku medicinu Medicinskog fakulteta u Beogradu, Gordana Ković iz Republičkog zavoda za socijalnu zaštitu i Jasmina Tanasić iz Stalne konferencije gradova i opština.

Značaj ovogodišnje konferencije je u tome što je pokazala sinergiju i partnerstvo između javnog i civilnog sektora, nezavisnih regulatornih tela, predstavnika akademije i samih starijih. Učesnici su podvukli da rad na prevenciji nasilja ne treba da se svodi na jedan dan u godini kada se svi zajednički obraćaju javnosti. Predstavници oba ministarstva su govorili o kontinuiranim aktivnostima koje se tiču prevencije nasilja nad starijima, osnaživanja starijih ali i informisanja što šire javnosti kako bi zlostavljanje starijih prestalo da bude zabranjena tema, skrivena unutar porodice i postalo problem koga je javnost svesna i na čijem se rešavanju zajednički i kontinuirano radi. Predstavnice nezavisnih tela, Tatjana Jokanović v.d. pomoćnica Poverenika za zaštitu ravnopravnosti i Vladana Jović zamenica Zaštitnika građana su istakle neophodnost daljih istraživanja fenomena nasilja nad starijima ukazujući na mali broj podataka dostupnih na ovu temu i važnost dosadašnjih istraživanja u kojima je Crveni krst Srbije imao važnu ulogu. Ministar Vulin je istakao da se rezultati dosadašnjeg rada mogu videti ukazavši da je u proteklih pet godina učestalost prijavljivanja nasilja u porodici uvećana za 149%, a nasilja nad starijima za 153%.

Predstavnica UNFPA je takođe govorila o značaju istraživanja i važnosti kontinuirane saradnje sa Crvenim krstom Srbije na obezbeđivanju ključnih informacija vezanih za starije podsetivši na ovogodišnje istraživanje u kome će Crveni krst Srbije uz podršku UNFPA, a u partnerstvu sa Poverenikom za zaštitu ravnopravnosti analizirati život i položaj starijih žena i muškaraca u urbanim sredinama, kao svojevrsni nastavak prošlogodišnjeg istraživanja o položaju starijih na selu.

Dr Zsafia Pusztai, šef kancelarije Svetske zdravstvene organizacije u Srbiji je govorila o zdravstvenim aspektima nasilja nad starijima i pokazala globalni nivo borbe protiv ovog fenomena iz ugla Svetske zdravstvene organizacije, takođe ističući važnost prikupljanja podataka o pojavi koja je i dalje društveni tabu.

Stručni deo konferencije otvorila je Nataša Todorović iz Crvenog krsta Srbije predstavljajući najnovije podatke iz istraživanja koje se bavilo nasiljem nad starijima i u kome je Crveni krst Srbije istraživao vezu između socijalne isključenosti i nasilja nad starijima, pronalazeći da socijalna izolacija starijih vodi ka uvećanom riziku od zlostavljanja. U istraživanju je učestvovalo 616 ispitanika starijih od 60 godina. 13,1% njih je prijavilo da su doživeli zanemarivanje, a osobe sa nižim nivoom socijalne aktivnosti, sa nižim nivoom obrazovanja, funkcionalno zavisne osobe i one koje primaju penziju u iznosu do 10.000 dinara mesečno su u većem riziku od zamenarivanja kao i od drugih tipova nasilja. Kada je finansijsko nasilje u pitanju, 19,2% ispitanika izjavilo je da ne odlučuje samostalno o sopstvenom novcu.

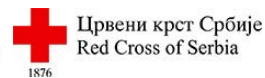
Црвен крст на Република Македонија
Kryqi i kuq i Republikës së Maqedonisë
Macedonian Red Cross

Crveni krst Crne Gore

Projekat finansira
Evropska Unija

Prof. dr Snežana Pavlekić sa Instituta za sudsku medicinu Medicinskog fakulteta u Beogradu je u svom predavanju ukazala na značaj obuke profesionalaca prvenstveno u primarnoj zdravstvenoj zaštiti a koja će omogućiti rano prepoznavanje malih znakova fizičkog zlostavljanja starijih osoba kako bi se blagovremenim reagovanjem sprečilo dalje nasilje, a pogođenoj osobi pružila adekvatna podrška.

Gordana Ković iz Republičkog zavoda za socijalnu zaštitu pričala je o nasilju nad starijima u rezidencijalnom smeštaju u Srbiji i potrebi za boljim monitoringom, ali i radom sa samim ustanovama kako bi se omogućilo da ovaj fenomen ne bude sakrivan već identifikovan i rešavan što pre.

Stručni deo konferencije zatvorila je Jasmina Tanasić iz Stalne konferencije gradova i opština koja je istakla važnost rada i zagovaranja na svim nivoima vlasti, kako bi stvarna situacija sa lokala bila osnov za građenje strateških planova, a i kako bi strateška orijentacija kreirana centralno bila sprovedena posevećeno, dosledno i efikasno u radu lokalnih organa i službi.

Nasilje ostavlja trajne modrice na duši – konferencija za medije

Povodom 15. juna, Međunarodnog dana borbe protiv nasilja nad starijim osobama, kao i povodom zvaničnog započinjanja kampanje „Zaustavimo nasilje i diskriminaciju nad starijim ženama“ u beogradskom Medija centru održana je konferencija za medije „Nasilje ostavlja trajne modrice na duši“. Konferenciju za medije organizovala je organizacija Amity – snaga prijateljstva, članica mreže HumanaS, mreže organizacija civilnog društva koje se bave javnim zagovaranjem za poboljšanje kvaliteta života starijih u Republici Srbiji.

Cilj konferencije bio je da se najavi kampanja „Zaustavimo nasilje i diskriminaciju nad starijim ženama“, podržanu od strane Vladine Kancelarije za ljudska i manjinska prava. Kampanja stavlja u fokus starije žene, koje su tri puta češće žrtve porodičnog nasilja u odnosu na starije muškarce. Nasilje nad starijim ženama često ostaje neprepoznato, jer ih statistika uglavnom ne obuhvata. Statistika prati ubistva žena, ali ne i starijih žena.

Na konferenciji za medije učestvovali su:

Aleksandar Vulin, Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja, dr Suzana Paunović, direktorka Kancelarije za ljudska i manjinska prava Vlade RS, Vladana Jović, zamenica Zaštitnika građana, Nadežda Satarić, predsednica Amity-a, Nataša Todorović, Crveni krst Srbije, dr Ljiljana Savić-Abramović, predstavница starijih žena.

Црвен крст на Република Македонија
Kryqi i kuq i Republikës së Maqedonisë
Macedonian Red Cross

Crveni krst Crne Gore

Projekat finansira
Evropska Unija

Црвени крст Србије
Red Cross of Serbia

Nasilje nad starijim ženama ugrožava njihovo zdravlje i umanjuje kvalitet života u starosti, ali ujedno ima negativne posledice i na porodicu i zajednicu. Starije žene imaju prava na slobodu, jednakost, fizičku bezbednost, na svoju ličnost, na porodični život, na dostojanstven i kvalitetan život u starosti.

Učešće Crvenog krsta Srbije na osmom sastanku Otvorene radne grupe za starenje

Osmi sastanak Otvorene radne grupe za starenje održan je od 5. do 7. jula 2017. godine u sedištu Ujedinjenih nacija u Njujorku, a na sastanku je učestvovao i predstavnik Crvenog krsta Srbije gđa Miroslava Matić, starija volonterka Crvenog krsta Kragujevca. Ovo učestvovanje Crvenog krsta Srbije je najbolji primer socijalne inkluzije starijih i učešća starijih u kreiranju politika.

Miroslava Matić je zahvaljujući podršci HelpAge International i UNFPA na sastanku u Njujorku dala svoj doprinos da se glas starijih žena čuje. Istakla je da starije žene imaju ista prava i da poštovanje tih prava mora da se obezbedi u praksi, jer za starije žene ravnopravnost znači puno učestvovanje u svim aspektima života, a za to je neophodno obezbediti ravnopravnost pred zakonom i ravnopravnost u praksi.

Činjenica je da vlade treba da budu odgovorne i da usvoje, revidiraju i unaprede zakonski okvir koji sprečava direktnu i indirektnu diskriminaciju i nasilje nad starijim osobama, ali na njima je i da obezbede efikasnu primenu već postojećih zakona. Vlade treba da imaju strožije kazne za počiniocce, ali pored efikasne kaznene politike potreban je i rad sa počiniocima nasilja kroz različite oblike savetodavnog psihoterapijskog rada kako bi se efikasnije

prevenirali ponovljeni slučajevi zlostavljanja.

Na ovom sastanku organizacija HelpAge International predstavila je i svoj izveštaj pod nazivom "Imaju ista prava" (Entitled to the Same Rights). Radi se o podacima o diskriminaciji i nasilju nad starijim ženama koji su prikupljeni tokom fokus grupa sa 250 žena iz 19 zemalja. Među njima je bilo 35 žena iz Srbije (Savski Venac, Velika Plana i Kragujevac) i one su jasno podvukle da je diskriminacija starijih žena prisutna u svim sferama života i od strane različitih ljudi, ali su istakle posebno tešku situaciju starijih žena sa sela.

Imaju ista prava: <https://www.redcross.org.rs/media/2467/imaju-ista-prava-pdf.pdf>

<https://www.redcross.org.rs/media/2468/entitled-to-the-same-rights-lowres-1.pdf>

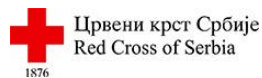
Црвен крст на Република Македонија
Kryqi i kuq i Republikës së Maqedonisë
Macedonian Red Cross

Crveni krst Crne Gore

Projekat finansira
Evropska Unija

Starenje u gradu – istraživanje

Od prvog jula 2017. godine Crveni krst Srbije i Poverenica za zaštitu ravnopravnosti započeli su istraživanje o položaju starijih u gradu koje finansijski podržava UNFPA.

Albanija

Zagovaranje kod nove vlade za starije u Albaniji

Generalna unija penzionera Albanije (GUPA) je najveća organizacija penzionera u Albaniji i jedna od najaktivnijih članica mreže MOSHA. Kako je nakon izbora održanih 25. juna vlada premijera Edija Rame dobila potvrdu birača, predstavnici GUPA su se obratili Albanskoj asocijaciji gerijata i gerontologa (AAGG) sa idejom o organizovanju sastanka na kome bi se pripremilo otvoreno pismo o prioritetima starijih osoba u Albaniji. Sastanak je organizovan u drugoj nedelji jula sa ciljem da se napravi plan na koji način informisati budućeg premijera o pitanjima starenja i starosti u Albaniji. Odmah po završenim izborima gospodin Rama je započeo obilazak zemlje u nameri da sasluša mišljenja što šire javnosti kako bi se Vlada što bolje pripremila za drugi mandat. Iz tih razloga odabran je najpovoljniji trenutak da se dolazećoj Vladi ponude informacije o prioritetima starijih osoba iz njihove sopstvene perspektive. Na sastanku se diskutovalo o podacima i preporukama iz prošlogodišnje situacione analize. U cilju unapređenja vidljivosti i učinka ove zagovaračke aktivnosti, pismo premijeru objavljeno je i naslovnoj strani mesečnog lista „Glas penzionera“.

Nakon čestitke gospodinu Rami na važnoj pobjedi i izražavanja nade da će nova, snažnija većina na izborima intenzivirati albanske napore u domenu modernizacije i EU integracija, predstavnici GUPA su sa mandatarom razgovarali o spisku pitanja koja ozbiljno narušavaju socijalnu integraciju i dobrobit starijih u Albaniji. Na primer, 40% starijih, pogotovo u ruralnim oblastima, spada u kategoriju siromašnih, a više od 90.000 je usamljeno ili izolovano. Samo mali procenat starijih (5-10%) je aktivan u organizacijama civilnog društva ili klubovima u svojoj zajednici, pa njihov glas, pogotovo u regionima izvan Tirane teško dopire do donosilaca odluka. U budžetima lokalnih vlasti gotovo da nema sredstava namenjenih obrazovanju starijih ili njihovim društvenim aktivnostima. Njihova zdravstvena situacija je takođe loša. Jedna od četiri starije osobe u Albaniji svoje zdravlje opisuje kao veoma loše, 75% ima neku hroničnu bolest a 8% se ne može kretati po svojoj kući bez tuđe pomoći.

U ovom dopisu penzioneri pozdravljaju napredak koji je učinjen sa uvođenjem socijalnih penzija pre dve godine kao i prošlogodišnje proširenje kriterijuma za besplatne sistematske zdravstvene preglede tako da

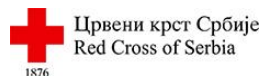
Crveni krst na Република Македонија
Kryqi i kuq i Republikës së Maqedonisë
Macedonian Red Cross

Crveni krst Crne Gore

Projekat finansira
Evropska Unija

se uključe i neke kategorije starijih. No, oni smatraju da su potrebne dalje korenite intervencije u sledećim oblastima:

- Ponovni obračun penzija za 20.000 penzionera za godine 1993.-1996.
- Potvrdu redovne dodele paketa solidarnosti (približno 50 Evra jednokratne pomoći krajem godine za svakog penzionera) i povećanje iznosa sa 7.000 na 10.000 Leka.
- Podrška za smeštaj starijih od sedamdeset godina koji žive sami a nemaju dovoljne prihode da priušte troškove smeštaja
- Uvođenje penzionerske karte za gradski prevoz u gradovima koja će biti besplatna ili u pola cene od standardne
- Ažuriranje i unapređenje nacionalne Strategije za starenje
- Usmeravanje malog dela budžeta Ministarstva socijalne pomoći i omladine na podršku nacionalnim aktivnostima starijih (prateći, na primer, model koji postoji u Sloveniji, sa podrškom Festivalu trećeg doba), podršku kancelarijama nekih penzionerskih organizacija, publikovanju penzionerskog lista itd.
- Vlada Albanije treba da uloži napor kako bi uticala na lokalne vlasti da daju više podrške socijalnim aktivnostima starijih (edukacija, zdravlje, sport, rekreacija, socijalizacija itd.) a kroz dodeljivanje osoblja i sredstava u ovu svrhu
- Penzioneri podsećaju premijera na neispunjena obećanja vezana za zakon o statusu penzionera i predlažu da se sa novom vladom pokrenu pregovori o njegovoj reviziji.

12

Priprema za mikrograntove u okviru projekta Inicijativa za socijalnu inkluziju starijih osoba

Od početka jula, članovi Albanske asocijacije gerijata i gerontologa (AAGG) su organizovali seriju sastanaka sa partnerima iz mreže MOSHA, informišući ih o tehničkim detaljima i pripremajući ih za proces konkurisanja za mikro-projekte u okviru projekta „Inicijativa za socijalnu inkluziju starijih osoba“ (TASIOP). Ovi projekti će biti sprovedeni u lokalnim zajednicama i biti usmereni na uvećanje socijalnog uključivanja starijih kroz podršku

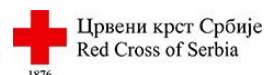
Црвен крст на Република Македонија
Kryqi i kuq i Republikës së Maqedonisë
Macedonian Red Cross

Crveni krst Crne Gore

Projekat finansira
Evropska Unija

koja će se njima pružati za različite aktivnosti ali i uključivanje relevantnih lokalnih partnera i zainteresovanih strana.

Bosna i Hercegovina

U Bosni i Hercegovini partneri su radili pojedinačne projekte i učestvovali u konsultacijama tokom pripreme nacionalne Strategije za poboljšanje položaja starijih osoba. Ova strategija bi trebalo da doprinese inkluziji starijih u Bosni i Hercegovini.

Asocijacija Osmijeh iz Gračanice je na sebe preuzela i obaveze organizovanja partnerskog sastanka u okviru projekta „Inicijativa za socijalno uključivanje starijih osoba“ u Sarajevu, koji je od strane svih učesnika pozitivno ocenjen.

Makedonija

Pilot projekat „Briga za odrasle u Centru“

Asocijacija Humanost od aprila sprovodi projekat „Briga za odrasle u Centru“ koji se bavi pružanjem usluga u kući ugroženim starijim osobama a podržan je od strane opštinskih vlasti skopske opštine Centar. Usluge su namenjene osobama starijim od 62 godine i obuhvataju pomoć u održavanju domaćinstva, pomoć pri vršenju svakodnevnih aktivnosti (lična higijena, socijalizacija, šetnje) i aktivnosti vezane za očuvanje zdravlja (praćenje korisnika na lekarski pregled, laka masaža i fizičko vežbanje, merenje krvnog pritiska, pomoć pri nabavci lekova...).

Projekat je do sada obuhvatio 88 starijih osoba u opštini Centar i njima redovne usluge u kući pruža profesionalni tim sertifikovanih negovatelja i jedan fizioterapeut. Ovaj tim radi šest dana u nedelji a korisnici uslugu dobijaju tri puta nedeljno u dvosatnim terminima. Jednom mesečno svakog od korisnika poseti i socijalni radnik.

Dnevni centar za starije u Skoplju

Dnevnim centrom za starije u Skoplju upravlja Crveni krst Skoplja, kao ogranak Crvenog krsta Makedonije. Ovaj centar je i mesto sa koga se organizuje pružanje usluga u kući sa timom od pet medicinskih sestara i dvanaest obučanih volontera a aktivnosti u samom centru organizuju jedan socijalni radnik i jedan psiholog. Ove aktivnosti imaju za cilj davanje vaninstitucionalnih usluga zaštite, nege i zdravstvene prevencije za starije, ugrožene osobe što omogućava starijima da ostanu u svom domu i svom okruženju, čime se smanjuje pritisak na usluge institucionalne zaštite sa jedne strane, a sa druge se time održava socijalna inkluzija starijih koji ostaju da žive u svom stanu, u ulici gde imaju svoje komšije i prijatelje.

Usluge u kući u ovom trenutku dobija 180 starijih ugroženih osoba u skopskim opštinama Centar, Kisela Voda, Čair, Karpoš, Butel, Šuto Orizari, Đorče i Saraj. Redovne usluge koje se starijima daju u njihovim kućama obuhvataju: merenje nivoa šećera u krvi, merenje krvnog pritiska, pomoć u kontaktiranju izabranog lekara, pomoć sa uzimanjem lekova, savetovanje u vezi sa terapijom, savetovanje u vezi sa

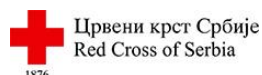
Црвен крст на Република Македонија
Kryqi i kuq i Republikës së Maqedonisë
Macedonian Red Cross

Crveni krst Crne Gore

Projekat finansira
Evropska Unija

ishranom, praćenje korisnika pri odlasku kod lekara, u šetnje ili u nabavku, konverzacija i socijalizacija, pomoć pri ishrani, pomoć sa sređivanjem dokumenata i papira.

Usluge koje nudi sam centar na raspolaganje su svim zainteresovanim osobama starijim od 65 godina i obuhvataju: obrazovne kurseve na korisne i interesantne teme, obeležavanje važnih datuma Crvenog krsta, grupne igre, umetničke radionice, Ćigong vežbanje, proslave rođendana i druge priredbe, organizovane šetnje i kratka putovanja, različite kreativne radionice, diskusije na različite teme, muzičke aktivnosti. Tim centra takođe ulaže značajne napore da aktivira i motiviše starije da imaju aktivnu dnevnu rutinu kroz promovisanje aktivnih i zdravih stilova života u starijem životnom dobu.

U maju je centar organizovao izložbu slika u galeriji Kočo Racin u Skoplju. Izloženo je 150 slika koje su naslikali korisnici centra, na temu makedonske kulture kroz istorijske epohe. Mentor umetničke radionice kroz koju su nastala ova platna je bio Stojče Točinovski, profesor slikanja, a ovo se pokazalo kao dobar način da se aktiviraju stariji, usmeri njihova kreativnost i promoviše aktivan i zabavan način da provedu svoje vreme. Projekat je podržan od strane Austrijskog Crvenog krsta, Austrijske agencije za razvoj, grada Skoplja, fondacije Albiz i Sparkasse banke.

Aktivnosti Univerziteta za treće doba

Tokom maja, juna i jula Univerzitet za treće doba sproveo je više različitih aktivnosti. U ovom periodu je organizovano osam predavanja, a u skladu sa godišnjim programom koji je ovim kompletiran. Organizovan je javni događaj da se obeleži kraj akademske godine sa dodelom diploma i fotografisanjem.

Pored toga je organizovano nekoliko kratkih putovanja za starije, posete selima Manastir-Mariovo, Mala Rečica-Tetov, Demir Hisar, Smilevo, kao i seoskoj biblioteci u selu Babino,

manastiru Sveti Jovan kod sela Slepčee, te izvoru Crne reke. Organizovane su i ekskurzije u Grčku i Albaniju.

Veoma uspešan seminar je organizovan u Mavrovu 30. juna i 1. jula za trideset starijih polaznika. Predavanja su se bavila temom „Život u trećem dobu bez lekova“, a držala su ih Rada Boskovska, poznata javna ličnost sa velikim poznavanjem na ovom polju, kao i Pero Dabeski iz Gostivara, stručnjak pčelarstva i prirodnog lečenja sa više od dvadeset godina iskustva. Finansijsku podršku za ovaj događaj dao je grad Skoplje.

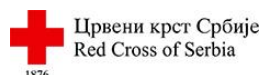
Црвен крст на Република Македонија
Kryqi i kuq i Republikës së Maqedonisë
Macedonian Red Cross

Crveni krst Crne Gore

Projekat finansira
Evropska Unija

Istraživanje

U skladu sa prioritetima projekta „Inicijativa za socijalno uključivanje starijih osoba“, Crveni krst Makedonije i Asocijacija Humanost su sprovedi obimno istraživanje čiji će rezultati dati osnovu za pokretanje buduće kampanje javnog zagovaranja. Istraživanjem su obuhvaćene 1004 osobe starije od 65 godina u reprezentativnom uzorku, a fokus je bio na procenjivanju potreba za usluge u kući među starijima u Makedoniji. Rezultati pokazuju veliko interesovanje za usluge u zajednici i kući: fizioterapeutske usluge, nega tokom bolesti, pomoć u odlasku do lekara ili u bolnicu, pomoć u održavanju higijene stana i odeće, distribucija spremljenih obroka, pomoć u nabavci lekova ili namirnica itd. Stanovnici u ruralnih i urbanih područja izrazili su potrebu za ovim uslugama ali kod ruralnog stanovništva je ona mnogo izraženija jer su u seoskim i udaljenim sredinama resursi po pravilu veoma ograničeni.

Start-up grant za pokretanje socijalnog preduzetništva

Kao deo regionalnog projekta Start Smart, koji podržava Evropska unija, a koji se tiče davanja sredstava za započinjanje projekata socijalnog preduzetništva, dodeljeno je 100 grantova u zemljama regiona (Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Makedonija, Srbija i Turska). Od deset grantova koji su dodeljeni u Makedoniji Asocijacija Humanost je dobila jedan, a za započinjanje projekta pružanja nege starijim osobama u njihovim domovima. Tokom

narednih 18 meseci, Humanost će na ovom projektu raditi uz podršku mentorske kompanije Adora Inženjering.

15

Crna Gora

Zdravo starenje u sedam opština u Crnoj Gori, završetak prve faze projekta

Kao što je u prošlom broju ovog biltena predstavljeno, u periodu od februara do kraja jula 2017. godine, Crveni krst Crne Gore je, uz finansijsku podršku Međunarodne federacije društava Crvenog krsta i Crvenog polumeseca, realizovao projekat pod nazivom „Zdravo starenje u 7 opština u Crnoj Gori“. Projekat je za cilj imao doprinos kvalitetnijem životu starijih u Crnoj Gori, sa posebnim akcentom na zdravo starenje i podizanje svesti šire javnosti o značaju ovog koncepta. Aktivnosti su realizovane u tri Kluba za starije osobe, u sedam lokalnih organizacija Crvenog krsta Crne Gore (Bar, Plav, Cetinje, Tivat, Pljevlja, Mojkovac i Nikšić) uz saradnju sa školama, vrtićima, udruženjima penzionera, žena, veterana, dnevnim centrima itd.

Tokom trajanja projekta organizovana je jedna nacionalna obuka za 27 volontera. Edukatori su bili volonteri i zaposleni Crvenog krsta koji su završili međunarodnu obuku za zdravo starenje, za edukatore,

Црвен крст на Република Македонија
Kryqi i kuq i Republikës së Maqedonisë
Macedonian Red Cross

Crveni krst Crne Gore

Projekat finansira
Evropska Unija

Црвени крст Србије
Red Cross of Serbia

koja je organizovana u januaru ove godine, u Sutormu. Obuka je realizovana na osnovu priručnika za rad u ovoj oblasti koje je kreirala Međunarodna federacija društava Crvenog krsta i Crvenog polumeseca. Teme koje su obrađene su: funkcionalna sposobnost i životni tok, procena, promena ponašanja, prevencija padova, prevencija socijalne izolacije, prevencija neprenosivih bolesti, zdrava ishrana, fizičke aktivnosti i celoživotno učenje. Nakon završetka trodnevne obuke, volonteri su dobili zadatak da realizuju aktivnosti u sklopu programa Briga o starijima tako što će raditi sa korisnicima koje posećuju, sa onima koji redovno učestvuju u radu Klubova za starije, ili kroz saradnju sa drugim organizacijama i institucijama na lokalnom nivou. Kako bi rad bio lakši urađen je i prevod pomenutih priručnika.

Aktivnosti sa korisnicima zvanično su počele u aprilu kada je obeležen Svetski dan zdravlja kroz radionice sa decom iz osnovnih škola u ruralnim sredinama. Tom prilikom volonteri su sa decom obrađivali teme zdrave ishrane, značaja fizičke aktivnosti i celoživotnog učenja. Istim povodom u Podgorici je organizovano i merenje krvnog pritiska i nivoa šećera u krvi za starije sugrađane, kao i kviz „Zdravo starenje“ kada su podeljeni i simbolični pokloni onima koji su imali najbolje rezultate.

16

Za četiri meseca, u sedam lokalnih organizacija Crvenog krsta Crne Gore realizovane su sledeće aktivnosti: lokalne obuke za volontere i gerontodomačice; brojne radionice na različite teme sa korisnicima Klubova za starije (pored onih koje su predviđene priručnikom za rad volonteri i korisnici su

sami razrađivali neke teme koje su im bile najinteresantnije); organizovane su posete lekara koji su najviše govorili o različitim bolestima, vakcinaciji itd; deca iz vrtića, osnovnih i srednjih škola imala su priliku da posete Klubeve za starije i da učestvuju u aktivnostima zajedno sa starijima; volonteri lokalnih organizacija Crvenog krsta Crne Gore su posećivali Dnevni centar za starije i delili informacije o zdravom starenju; organizovani su izleti i druženja kako za starije, tako i za mlađe; radionice su organizovane i za manji

broj romskih porodica, ali i za korisnike programa Briga o starijima tokom kućnih poseta. Svim navedenim aktivnostima Crveni krst je obuhvatio oko 400 korisnika.

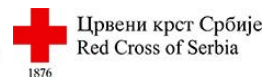
Црвен крст на Република Македонија
Kryqi i kuq i Republikës së Maqedonisë
Macedonian Red Cross

Crveni krst Crne Gore

Projekat finansira
Evropska Unija

Kako bi povećao informisanost građana o zdravom starenju, Crveni krst Crne Gore je kreirao i brošuru pod nazivom „Zdravo starenje za sve generacije“. U narednom periodu brošura koja sadrži osnovne savete šta treba raditi kako bi se sačuvalo zdravlje i živelo što duže i kvalitetnije biće dostavljena svim lokalnim organizacijama Crvenog krsta Crne Gore, nakon čega će ih volonteri podeliti korisnicima projekta i ostalim građanima. Sa istim ciljem Crveni krst je tokom trajanja projekta radio na promociji putem različitih događaja (Sajam knjiga, konferencije) i medija.

Evaluacija projekta pokazala je veliko zadovoljstvo kako korisnika tako i volontera, pa će Crveni krst nastojati da projekat proširi na veći broj opština i unapredi svoje djelovanje u ovoj oblasti uz pojačanu saradnju sa relevantnim institucijama i organizacijama.

Najave:

21. i 22. septembra u Lisabonu, Portugalija biće održana Ministarska konferencija o Starenju u organizaciji UNECE, a pod nazivom „Održivo društvo za sva životna doba: prepoznavanje potencijala za duži život“. Na ovoj konferenciji učestvovaće predstavnici nekih od organizacija civilnog društva koje učestvuju u realizaciji projekta „Inicijativa za socijalnu inkluziju starijih osoba“, iz Bosne i Hercegovine, Makedonije i Srbije, a Nataša Todorović iz Crvenog krsta Srbije i koordinatore mreže HumanaS je pozvana da kao ekspert učestvuje na trećem ekspertskom panelu pod nazivom „Obezbeđivanje dostojanstvenog starenja“.

U okviru projekta „Inicijativa za socijalnu inkluziju starijih osoba“ u pripremi je evaluacija na polovini projekta. Opšti cilj ove evaluacije je da se identifikuje i opiše učinak projekta kroz merenje promena u odnosu na indikatore postavljene u logičkom okviru projekta i u njoj će, u koordinaciji Austrijskog Crveog krsta i Crvenog krsta Srbije učestvovati svi projektni partneri.

Tema ovogodišnjeg Međunarodnog dana starijih osoba, 1. oktobra je „Korak u budućnost: prepoznavanje talenata, doprinosa i učešća starijih u društvu“. Ovogodišnja tema naglašava vezu između prepoznavanja veština, znanja i potencijala starijih osoba, kao i prepoznavanje mogućnosti njihovog učešća u zajednici u kojoj žive, čime se omogućava implementacija Agende 2030 i Madridskog međunarodnog plana akcije o starenju, koji trenutno prolazi kroz treći krug pregleda i procene.

Ovaj Bilten nastao je uz pomoć Evropske Unije kroz program POMOĆ CIVILNOM DRUŠTVU I MEDIJIMA 2014.-2015. Za sadržaj Biltena su u potpunosti odgovorni partneri u projektu Inicijativa za socijalno uključivanje starijih osoba i ni na koji način se ne može smatrati da on odražava stavove Evropske Unije.

Црвен крст на Република Македонија
Kryqi i kuq i Republikës së Maqedonisë
Macedonian Red Cross

Crveni krst Crne Gore